

MİKRODENETLEYİCİLİ KISMİ İKLİMLENDİRME KONTROL SİSTEMİ II : YAZILIM

Erkan İmâl¹, Vedat Kıray², Kutay Erşan²

¹*Gazi Üniversitesi, Teknik Eğitim Fakültesi, Elektrik Eğitimi Bölümü,
Teknikokullar, 06500, Ankara, TÜRKİYE.*

²*Dumlupınar Üniversitesi, Teknik Eğitim Fakültesi, Elektrik Eğitimi Bölümü,
Simav, Kütahya, TÜRKİYE.*

Özet- Bu makalede, bir oda içindeki havanın sıcaklık ve kalitesini denetleyen üç girişli ve dört çıkışlı bir sistemin denetiminde kullanılan bulanık mantık çıkarım algoritmasına ait bir akış diyagramı ve bu algoritmadan bir kısım program örnekleri verilmektedir. 87C51 mikrodenetleyicisi için *assembly kodunda* yazılan bu algoritma, onaltı giriş ve onaltı kontrol çıkışına izin verdiği için, genel olarak çok girişli ve çok çıkışlı sistemler için de kullanılabilir yapıdadır. Giriş parametrelerine ait üyelik fonksiyonları üçgen ve yamuk şeklinde, kontrol çıkışları ise, birim üyelik fonksiyonu olarak tanımlanmakta ve her bir çıkış için en fazla sekiz üyelik fonksiyonu olabilmektedir.

Abstract- In this article, a flowchart of fuzzy logic inference algorithm which is used in the control of a system controlling the air temperature and quality in a room with three inputs and four outputs, and some exemplary programs from it are given. Since this algorithm written in the *assembly code* for 87C51 microcontroller allows sixteen inputs and sixteen control outputs, generally, it has a structure so that may also be used for systems with multiple inputs and multiple outputs. Membership functions belonging to input parameters are defined in the form of triangle and trapezoid, as for the control outputs that are defined as the unity membership function, and eight membership functions are able to be for each output at most.

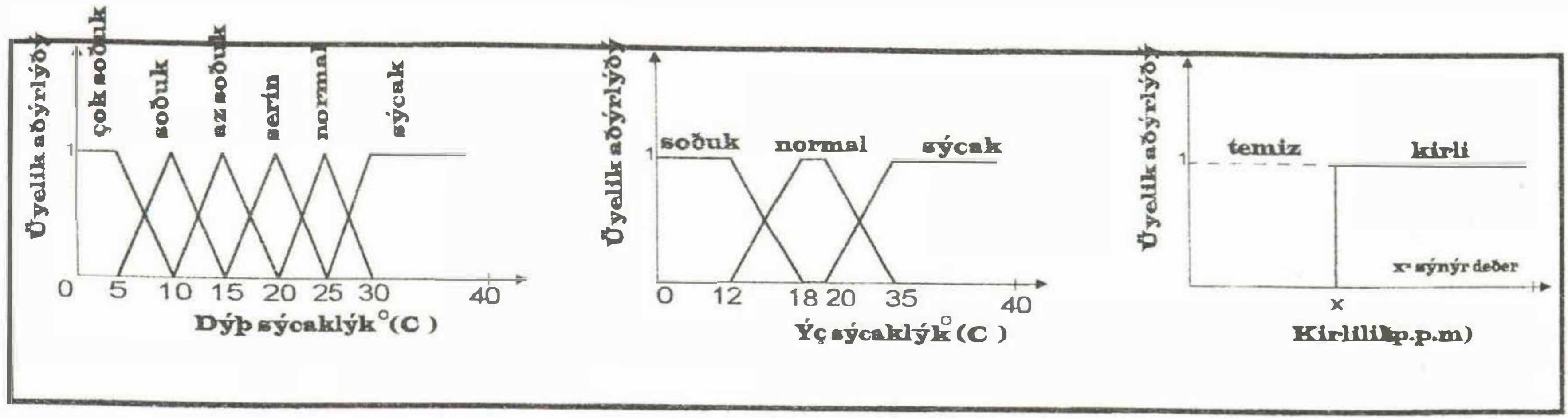
I. GİRİŞ DEĞERLERİNİN BULANIK FORMA DÖNÜŞTÜRÜLMESİ VE ÜYELİK FONKSİYONLARININ TANIMLANMASI

Bulanık mantık kontrolünde ilk basamak olarak, giriş bilgileri (gerçek sayılar) bulanık forma dönüştürülür. Algılayıcılardan gelen ve giriş bilgilerini oluşturan analog değerlerin, bulanık formdaki karşılıklarını tespit etmek için her bir girişe ait üyelik fonksiyonlarının tespit edilmesi gerekmektedir. Üyelik fonksiyonları,

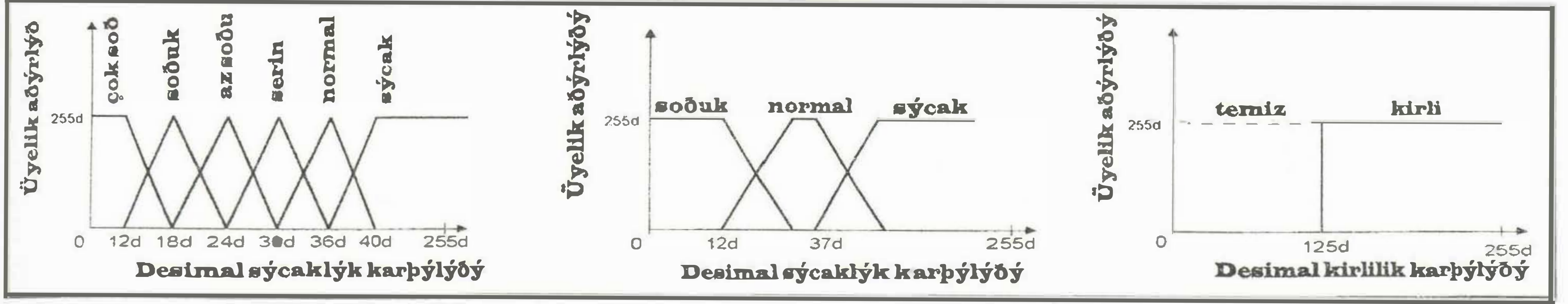
girişlere ait değer uzayını bölgelere ayırmada ve üyelik ağırlıklarını hesaplamada, hassasiyeti etkileyici önemli bir rol oynar. Soğuk, sıcak, yavaş, hızlı, düşük, yüksek gibi dilsel ifadelerle isimlendirilen bölgeler, sadece bir üyelik fonksiyonu veya birkaç üyelik fonksiyonunun birleşimiyle sınırlandırılabilir. Üyelik fonksiyonları, girişe ait her değer 0 ile 1 arasında bir üyelik ağırlığı kazanmasını sağlarlar. Eğer algılayıcıdan gelen bir giriş değerinin üyelik ağırlığı 1 ise, o bölgenin tam üyesidir. Üyelik ağırlığı 1'den 0'a doğru azaldıkça o bölgenin daha az üyesi olmaktadır[1,2].

Bu çalışmada, üyelik fonksiyonlarına ait denklemlerin hepsi doğrusaldır. Çünkü lineer olmayan denklemler ile çalışmak sekiz bit'lik mikroşlemcilerde ancak zaman gecikmeli olarak yapılabilmektedir. Şekil 1'de, bu çalışma için oluşturulan, dış sıcaklık, iç sıcaklık ve hava kirlilik algılayıcılarına ait üyelik fonksiyonları görülmektedir. Bu fonksiyonların program ortamında oluşturulabilmesi için, şekil üzerindeki değerlerin desimal karşılıkları kullanılmıştır. Kullanılan mikrodenetleyici sekiz bit'lik olduğu için, gerçek değerlere karşılık gelen, 0-255 arasındaki desimal değerlerin kullanılması gerekmektedir. Şekil 1'deki gerçek değerlerin desimal karşılıkları, şekil 2'de gösterilmiştir.

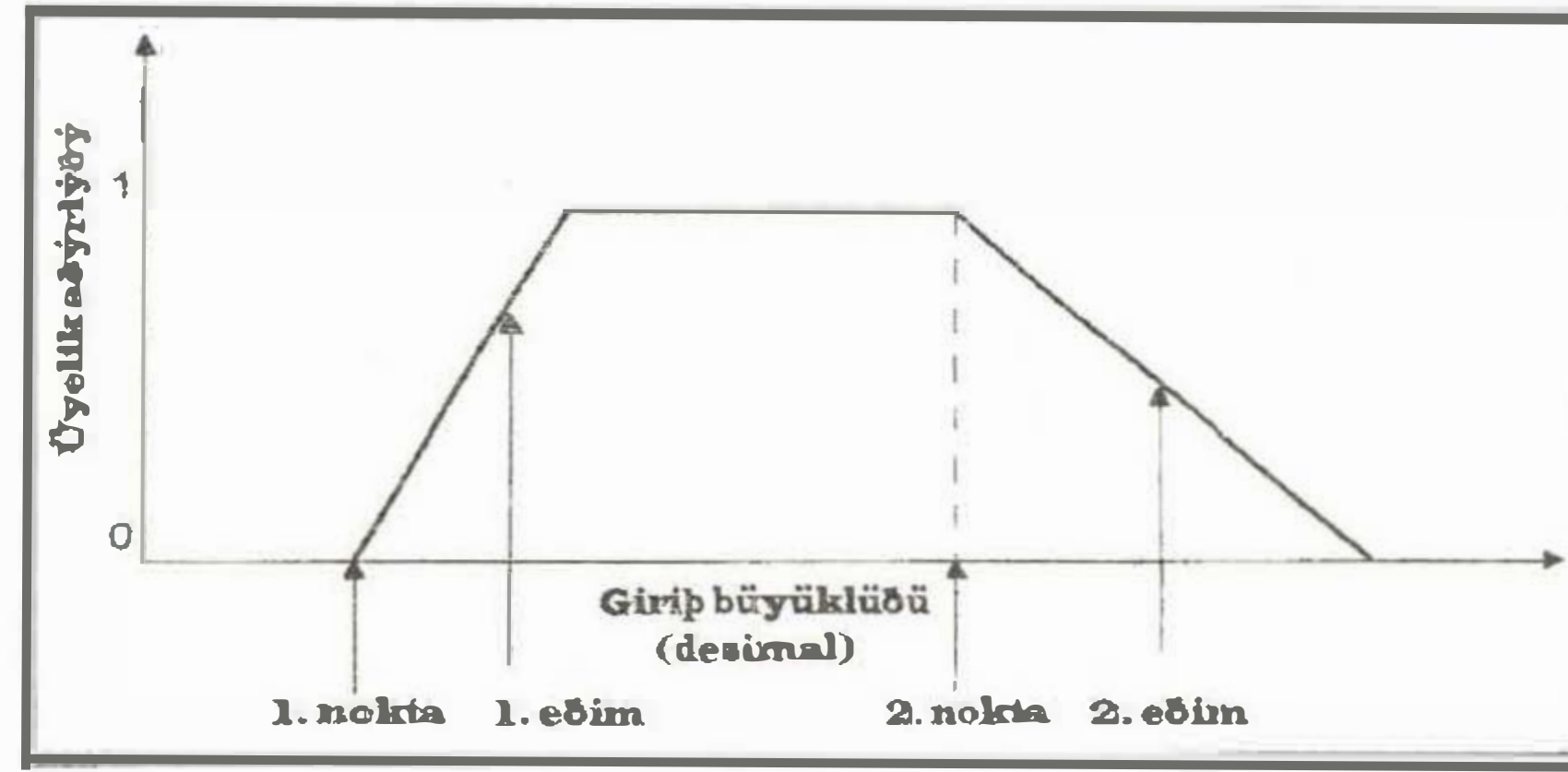
Program ortamında, her bir bölge tanımlanırken, dört değer kullanılmıştır. Bunlar, şekil 3'te görüldüğü gibi; 1. eğimin başlangıç noktası ve eğim oranı, 2. eğimin başlangıç noktası ve eğim oranı şeklindedir. Program'da, eğimi 1'den büyük değerler 1 kabul edilerek, yamuk şekilli bölgelerde, tavan genişliği için ayrıca bir değer girilmemektedir. Kontrol çıkışları için oluşturulan üyelik fonksiyonları, girişlere ait üyelik fonksiyonlarına göre daha farklıdır. Yani, birim fonksiyonu kullanılarak, çıkışta en fazla sekiz adet bölge oluşturulabilmektedir (şekil 4).

Şekil 1- Giriş bilgilerinin bulanık forma dönüştürülmesi

Şekil 2- Girişlere Ait Üyelik Fonksiyonları

Şekil 3- Dört nokta ile bölge tanımlaması

	%30	%40	%50	%60	%70	%80	%100	
0	450	600	750	900	1050	1200W	1500W	
								Ağırlık
0	0.1	0.2	0.3	0.4	0.6	0.8	1	

Şekil 4- Kontrol çıkışlarına ait üyelik fonksiyonları (Isıtıcı)

1.1. Kural Tabanının Oluşturulması

Kural tabanında, girişlerin alabileceği değerlere göre, herbir kontrol çıkışının alacağı değerler tespit edilir. Bu çalışma için oluşturulan ve 36 kuraldan meydana gelen kural tabanı, tablo 1'de görülmektedir. Dış ısı, iç ısı ve hava kalitesi girişlerinin alabileceği değerlere bağlı olarak, ısıtıcı, fan motoru, iç hava kanalı adım motoru ve dış hava kanalı adım motorunun alacağı çalışma değerleri tespit edilmiştir.

Programda, kural tabanının takibinde *tablolama yöntemi* kullanılmıştır. Yani, kural tabanı tablo şeklinde oluşturulmuş ve her bir satır incelenerek sonuca doğru gidilmiştir.

Tablo 1- Kural tabanının tablo olarak oluşturulması

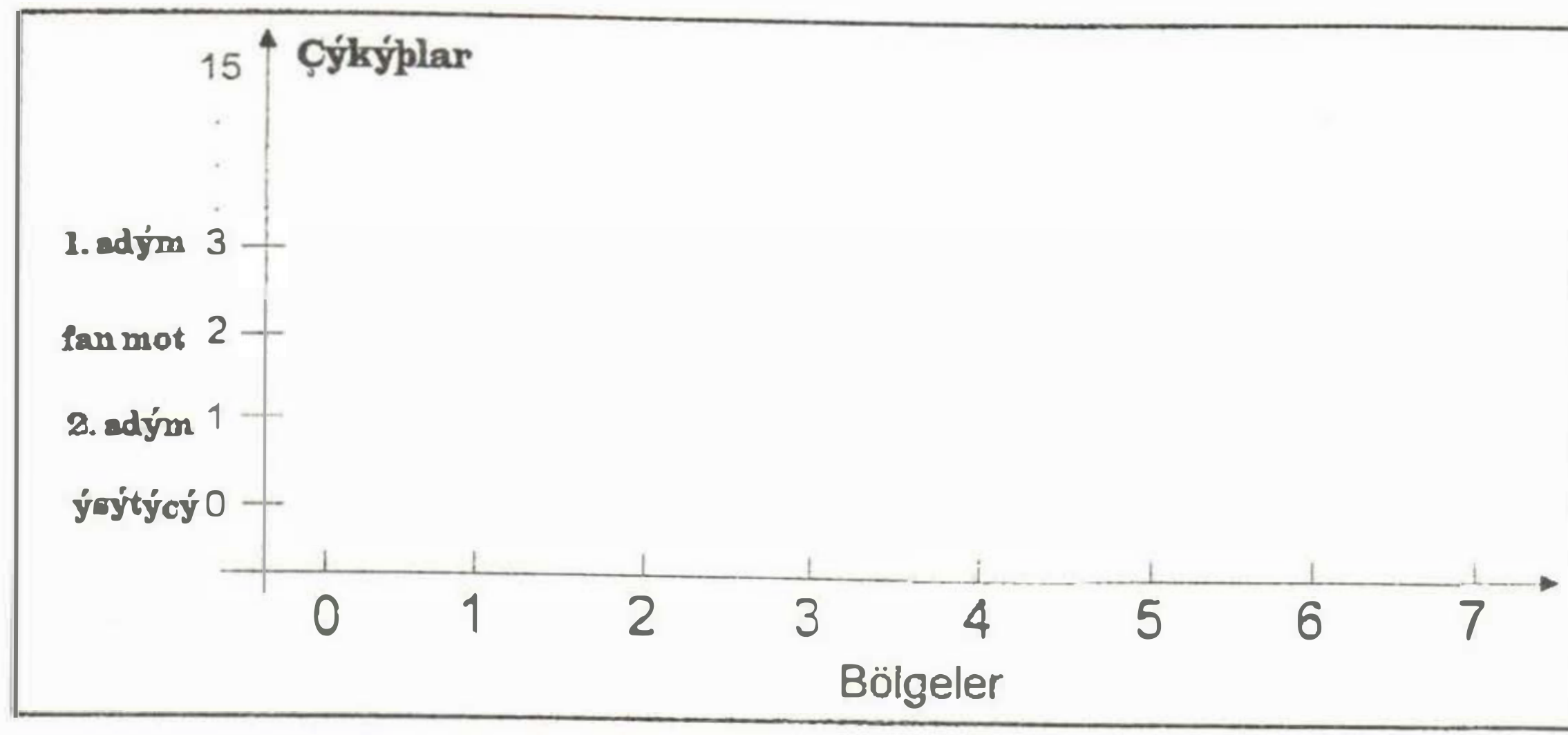
No	Dış ısı	İç ısı	Hava kali.	Isıtıcı	Fan	İ. hava ka.	D. hava ka.
1	Ç. So	So	Te	1 (%100)	1	1	0
2	Ç. So	So	Ki	1 (%100)	1	0	1
3	Ç. So	No	Te	0	0	1	0
4	Ç. So	No	Ki	0.4 (%60)	1	0	1
5	Ç. So	Sı	Te	0	1	0	1
6	Ç. So	Sı	Ki	0	1	1	1
7	So	So	Te	1 (%100)	1	1	0
8	So	So	Ki	1 (%100)	1	0	1
9	So	No	Te	0	0	1	0
10	So	No	Ki	0.3 (%50)	1	0	1
11	So	Sı	Te	0	1	0	1
12	So	Sı	Ki	0	1	1	1
13	A. So	So	Te	1	1	1	0
14	A. So	So	Ki	0.8 (%80)	1	0	1
15	A. So	No	Te	0	0	1	0
16	A. So	No	Ki	0.2 (%40)	1	0	1
17	A. So	Sı	Te	0	1	0	1
18	A. So	Sı	Ki	0	1	1	1
19	Se	So	Te	0.6 (%70)	1	1	0
20	Se	So	Ki	0.8	1	0	1
21	Se	No	Te	0	0	1	0
22	Se	No	Ki	0	1	0	1
23	Se	Sı	Te	0	1	0	1
24	Se	Sı	Ki	0	1	1	1
25	No	So	Te	0.6 (%70)	1	1	0
26	No	So	Ki	0.6 (%70)	1	0	1
27	No	No	Te	0	0	1	0
28	No	No	Ki	0	1	0	1
29	No	Sı	Te	0	1	0	1
30	No	Sı	Ki	0	1	1	1
31	Sı	So	Te	0.4 (%60)	1	0	1
32	Sı	So	Ki	0.3 (%50)	1	0	1
33	Sı	No	Te	0	0	1	0
34	Sı	No	Ki	0	1	0	1
35	Sı	Sı	Te	0	1	0	1
36	Sı	Sı	Ki	0	1	1	1

I.2. Çıkarım İşlemi

Program ortamında, algılayıcılardan alınan analog bilgilerin, hangi bölgelerin hangi oranda üyesi olduğu tespit edilir. Bu işlem için, üyelik fonksiyonlarının sınır değerlerinden ve eğimlerinden yararlanılır. Sonuçta, her giriş için, 0 ile 1 arasında üyelik derecesine sahip değerler elde edilir.

Elde edilen bu değerler kural tablosuna yerleştirilir. Kural tablosunun program ortamında oluşturulması, bölüm II.4'te, ayrıca anlatılacaktır. Kural tablosunun

takibinde, bütün kural satırları sırasıyla çağrılarak girişlere ait değerlerin minimumu alınır. Bu programda, kontrol çıkışları bir matris gibi düşünülmüştür ve girişlerin minimum değeri, bu matris yapıda uygun yerde saklanır. Örneğin, 1. kuralda, girişlere ait minimum değer, ısıtıcının, fan motorunun, 1. adım motorun 7. bölgesine ve 2. adım motorun 0. bölgesine yerleştirilir. Matris yapı doldurulurken, aynı yere denk gelen birden fazla değer varsa bunların maksimumu alınmaktadır (Şekil 5).

Şekil 5- Kontrol çıkışlarının ve her kontrol çıkışına ait bölgelerin matris olarak gösterimi

I.3. Berraklaştırma ünitesi

Berraklaştırma işleminde, bulanık değer olarak tespit edilip, matrisel yapıda saklanan bu değerler yardımıyla, her bir kontrol çıkışı için, bulanık sonuç kontrol değeri tespit edilmektedir. Kontrol çıkışlarının her bölgesine karşılık gelen birer gerçek sayı mevcuttur. Bu gerçek sayılar ve bulanık çıkarım sonucu tespit edilen bulanık değerler, denklem 1'e yerleştirilerek, sonuç kontrol çıkışı bulunmaktadır. Denklem 1'de, U sonuç kontrol çıkışını, w_i kontrol çıkışlarının her bölgesine karşılık gelen gerçek sayıları, $\mu(w_i)$ bulanık çıkarım sonucunda tespit edilen sonuç bulanık değerleri göstermektedir. Örneğin, ısıtıcıya ait kontrol çıkışının 4., 5. ve 6. bölgeleri için, 0'dan farklı bulanık değerler bulunmuş olsun. Bu değerler, aynı bölgelere denk gelen gerçek değerlerle, denklem 1'de ilgili yerlere konularak *sonuç kontrol çıkışı* tespit edilmiş olur [2,3].

$$U = \frac{\sum_{i=1}^n w_i \cdot \mu(w_i)}{\sum_{i=1}^n \mu(w_i)} \quad (1)$$

II. ODA İÇİ HAVA KALİTE VE SICAKLIK KONTROL SİSTEMİNE AİT 87C51 ASSEMBLER YAZILIMI

Kontrol sisteminin yazılımına ait akış diyagramı şekil 6'da görülmektedir. Assembler programlama dilinde kodlanan yazılım, aşağıda alt bölümler halinde incelenecektir.

II.1. Bulanık Mantık Çıkarım Programı

Embedded Systems Programming dergisinde 1991 yılında M.J. Sibigtroth tarafından [4] yayınlanan ve M68HC11 mikrokontrolörü için yazılmış olan bulanık mantık çıkarım programı, aşağıda görüldüğü gibi, Intel 87C51 assembler programına çevrilerek programın içine dahil edilmiştir.

Fuzzy :

```

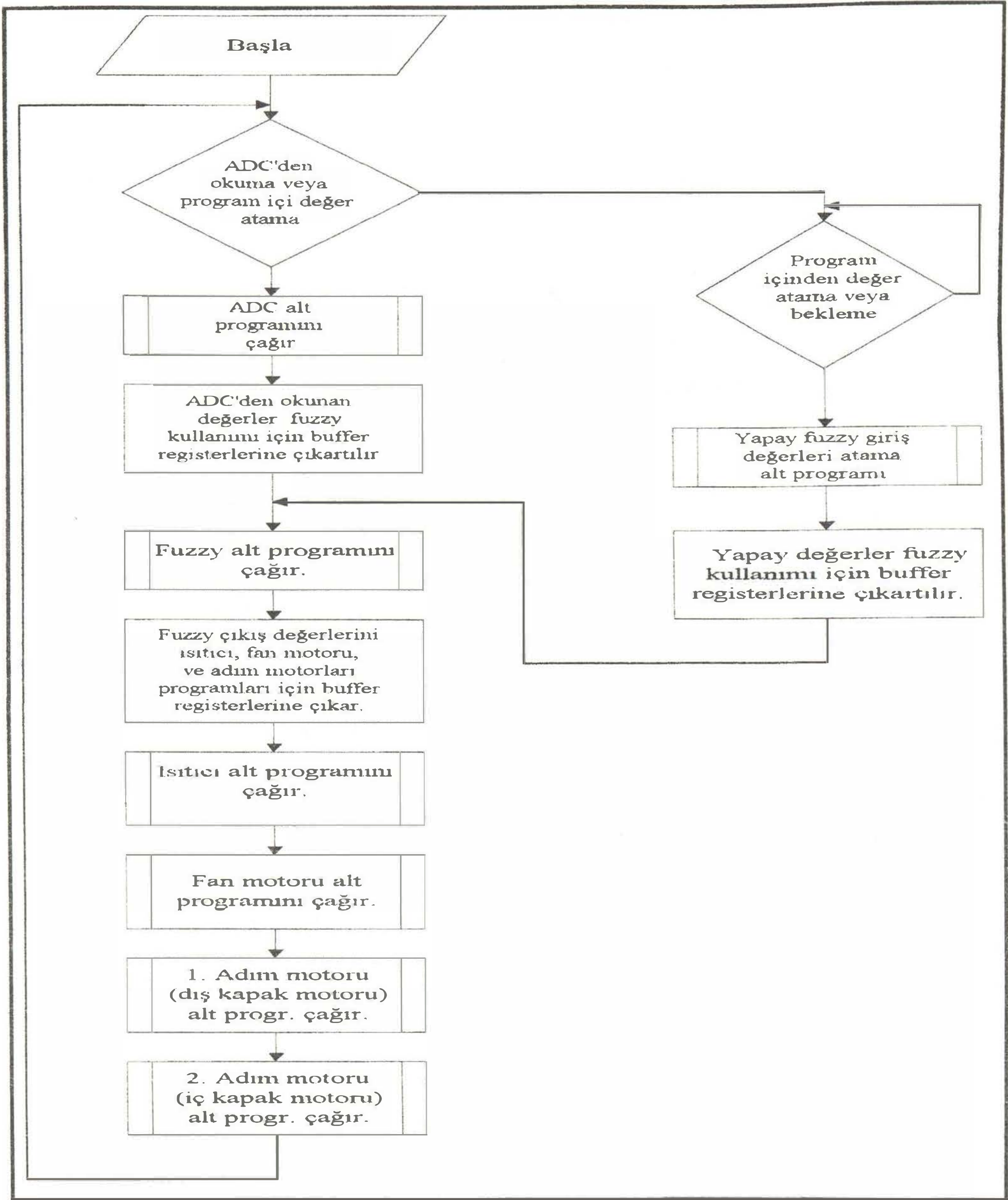
mov   fuz_out,sp   ; Yığın değerini kaydet
inc   fuz_out      ; Bir sonraki bölgeye işaretle
mov   dptr,#fuz_outdef
clr   a

movc  a,@a+dptr   ; Çıkışlar değerlerini al
rl    a           ; 8 ile çarp
rl    a
rl    a
mov   r7,a        ; Fuzzy çıkış matris ölçüsü
clr   a

clr_out:
push  acc         ; Matrisi 0 ile doldur.
djnz  r7,clr_out
mov   r3,a        ; Kural sayıcıyı 0'a kadar
yerleştir.

rule_top: mov   if_min,#0ffh   ; max'a kadar IF
kuralını yerleştir.
clr   skip        ; Atlama bit'ini başa al
if_loop: mov   a,r3
inc   r3
mov   dptr,#fuz_rules ; Kuralların başlaması
movc  a,@a+dptr   ; Kural baytını al

```


Şekil 6- Algoritmanın akış diyagramı

```

mov r2,a
jb acc.7,then_loop ; MSB ise, THEN döngüsüne
git
jb skip,if_loop ; IF bölümüne atla

mov r0,#buffer ; Fuzzy girişlerine başla
anl a,#01111000b ; Girişleri değerlerini al
rr a
rr a
rr a
mov r7,a
add a,r0
mov r0,a
mov a,@r0 ; Analog giriş değerini al
mov r4,a

```

```

mov dptr,#fuz_indef ; Üyelik tanımlamalarına başla
mov a,r7
rl a
mov r7,a
movc a,@a+dptr
mov r6,a
mov a,r7
inc a
movc a,@a+dptr
mov dpl,a
mov dph,r6
mov a,r2 ; Kural byte'nı al
anl a,#00000111b ; Bölge seç
rl a

```

```

rl  a
add  a,dpl
mov  dpl,a
jnc  no_flow1
inc  dph
no_flow1: clr  a
movc a,@a+dptr ; Bölge tanımlamada 1. noktayı al
setb c
subb a,r4
cpl  a
jc   not_seg0 ; Sonuç pozitif => kısım > 0
sjmp jam_zero ; Sonuç negatif => kısım = 0

not_seg0: mov  b,a ; Farkı b'ye kaydet
mov  a,#2
movc a,@a+dptr ; Bölge tanımlamada 2.
noktayı al
setb c
subb a,r4
cpl  a
jc   is_seg2 ; Sonuç pozitif => kısım = 2
inc  a,#1 ; Sonuç negatif => kısım = 1
movc a,@a+dptr ; 1. eğimi al
jz   jam_ff ; eğim 0 ise FF değerini
yerleştir.
mul  ab ; Eğim * fark = Üyelik
derecesi
jb   ov,jam_ff ; Sonuç FF'den büyük ise FF
değerini koy
sjmp have_grade
is_seg2: mov  b,a ; Farkı b'ye kaydet
mov  a,#3
movc a,@a+dptr ; 2. eğimi al
jz   jam_zero ; eğim 0 ise 0 değerini koy
mul  ab ; eğim ile fark çarpımını
hesapla
jb   ov,jam_zero ; sonuç FF'den büyük ise 0
değerini koy
sjmp have_grade
jam_zero: clr  a
have_grade: cjne a,if_min,$+3 ; IF bölümünün min
değeri ile sonucu karşılaştır.
jnc  not_lower ; Daha büyük ise devam et
mov  if_min,a ; Daha küçük ise IF bölümün
minimumunu cevapla
not_lower: jnz  if_loop
setb skip ; Sonuç sıfır ise atla modunu
yerleştir.
sjmp if_loop ; Bir sonraki IF bölümü ile
devam et

then_loop: jb   skip,not_higher
anl  a,#00111111b
add  a,fuz_out
mov  r0,a
mov  a,@r0 ; İlgili fuzzy çıkışı al

```

```

cjne a,if_min,$+3 ; Sonuç ile IF bölümünün
minimumunu karşılaştır.
jnc  not_higher ; Daha küçük ise devam et
mov  @r0,if_min ; Daha büyük ise, fuzzy çıkış
cevabı
not_higher: mov  a,r3
movc a,@a+dptr ; Bir sonraki kural byte'ını al
jb   acc.7,test_last ; MSB byte'ı 1 ise, kural sonunu
test et
ljmp rule_top ; IF bölümü ise işleme başla
test_last: inc  r3
cjne a,#0ffh,then_loop ; THEN bölümü ise atla ve
bir sonrakini kontrol et

defuzzy: mov  if_min,#0 ; Numarası belirtilen
döngüyü al
cog_loop: clr  a ; Durulamayı başlat
mov  sigma_fuzzy,a
mov  sigma_fuzzy+1,a
mov  sigma_product,a
mov  sigma_product+1,a
mov  sigma_product+2,a
sum_loop: mov  a,fuz_out
add  a,if_min
mov  r0,a
mov  a,@r0 ; Bulanıklaştırılmış çıkışı al
mov  r7,a
add  a,sigma_fuzzy+1 ; Çıkışların toplamına ekle
mov  sigma_fuzzy+1,a
jnc  no_ovf12
inc  sigma_fuzzy
no_ovf12: mov  dptr,#fuz_outdef
mov  a,if_min
inc  a
movc a,@a+dptr ; Birim fonksiyon değerini al
mov  b,a
mov  a,r7 ; Bulanıklaştırılmış çıkışı al
mul  ab ; Çarpma
add  a,sigma_product+2
mov  sigma_product+2,a
mov  a,b ; Çıkışların toplamına ekle
addc a,sigma_product+1
mov  sigma_product+1,a
jnc  no_ovf13
inc  sigma_product
no_ovf13: inc  if_min ; Bir sonraki birim
fonksiyon değerini işaretle
mov  a,if_min
anl  a,#7 ; Çıkarılmış bölge
jnz  sum_loop ; Son değil ise, toplamaya
devam

mov  a,sigma_fuzzy
jnz  divide
mov  a,sigma_fuzzy+1
jz   save_out ; Sıfıra bölünüyor ise, sıfır değerini al

```

```

divide:  mov  r4,#0
mov  r5,sigma_product
mov  r6,sigma_product+1
mov  r7,sigma_product+2
lcall ?C_LPUSH      ; Bölüneni al.
mov  r4,#0
mov  r5,#0
mov  r6,sigma_fuzzy
mov  r7,sigma_fuzzy+1 ; Böleni al
lcall ?C_ULDIV      ; Üretilen değerlerin toplamları /
çıkışların toplamları
lcall ?C_LPULL      ; r7' deki bölmeyi al
mov  a,r7
save_out: mov  r2,a      ; Durulanmış çıkışları al
mov  a,if_min
rr  a
rr  a
rr  a      ; Çıkış numarasını (değer) al
mov  sigma_fuzzy,a
add  a,#buffer-1 ; Durulanmış çıkış-1'in başlangıcı
mov  r0,a
mov  a,r2
mov  @r0,a      ; Durulanmış çıkışı yerleştir.
mov  dptr,#fuz_outdef
clr  a
movc a,@a+dptr      ; Çıkış değerlerini al
cjne a,sigma_fuzzy,cog_loop

dec  fuz_out
mov  sp,fuz_out
ret

fuz_indef: dw  fuz_in0
dw  fuz_in1
dw  fuz_in2
dw  fuz_in3
dw  fuz_in4
dw  fuz_in5
dw  fuz_in6
dw  fuz_in7
dw  fuz_in8
dw  fuz_in9
dw  fuz_in10
dw  fuz_in11
dw  fuz_in12
dw  fuz_in13
dw  fuz_in14
dw  fuz_in15

```

II.2- Girişlere Ait Üyelik Fonksiyonlarının Tanımlanması

Her bir girişe ait, üyelik fonksiyonları ile oluşturulan bölgeler, 4 değer ile tanımlanmıştır.

; 0. GİRİŞE AİT BÖLGELER

```

fuz_in0: db  1,255,12,42 ; (0. bölge) 1-1.nokta, 2-
l.egim,3-2.nokta,4-2.egim
db  12,42,18,42 ; (1. bölge )
db  18,42,24,42 ; (2. bölge )
db  24,42,30,42 ; (3. bölge )
db  30,42,36,42 ; (4. bölge )
db  36,42,254,255 ; (5. bölge )

```

; 1. GİRİŞE AİT BÖLGELER

```

fuz_in1: db  1,255,12,9
db  12,9,37,9
db  37,9,254,255

```

; 2. GİRİŞE AİT BÖLGELER

```

fuz_in2: db  1,255,128,255
db  126,255,254,255

```

fuz_in3:

fuz_in4:

fuz_in5:

fuz_in6:

fuz_in7:

fuz_in8:

fuz_in9:

fuz_in10:

fuz_in11:

fuz_in12:

fuz_in13:

fuz_in14:

fuz_in15:

II.3. Çıkışlara Ait Bölgeler

Çıkışlara ait bölgeler birim üyelik fonksiyonları ile oluşturulmuştur. Bu sebeple her bölge tek değerle ifade edilmektedir.

```

fuz_outdef: db  4 ; Çıkış adedi (4 tane)
db  0,50,80,100,152,172,202,255 ; 1. çıkış işlem
değeri
db  0,0,0,0,0,0,0,255 ; 2. çıkış işlem değeri
db  0,0,0,0,0,0,0,255 ; 3. çıkış işlem değeri
db  0,0,0,0,0,0,0,255 ; 4. çıkış işlem değeri

```

II.4. Kural Tablosu

Kural tablosu, program içinde oluşturulurken, bir kural satırındaki her giriş ve çıkış, 8 bit'lik binary bilgi ile ifade edilmiştir. 8 bit'lik sıralamada her bit'in anlamı aşağıda olduğu gibidir.

0. bit : Bit'in 0 olması, giriş bilgisi, 1 olması çıkış bilgisi olduğunu belirtir.

1-4. bit : 4 bit'lik hane, girişlere veya çıkışlara (giriş veya çıkış olduğu 0.bit'te belirtiliyordu) ait

sıralamayı, ikilik sayı sistemine göre belirtir ve giriş sayısının 16 ya kadar çıkmasına izin verir. Fakat bu uygulamada üç giriş kullanılmıştır.

5-7. bit : 3 bit'lik hane bölge sıralamasını belirtir. Bahsedilen bölgeler, 1-4 no'lu bitlerde belirtilen giriş veya çıkışlara aittir.

\$: Bu işaretin yazılımda herhangi bir anlamı yoktur, sadece anlamı farklı bitlerin arasını ayırarak görsel kolaylık sağlamak için kullanılır.

11111111 : Kuralların bittiğini belirtir.

fuz_rules:

;1. Kural

```
db 0$0000$000b ; 0. girişin 0.bölgesi ise ve
db 0$0001$000b ; 1. girişin 0.bölgesi ise ve
db 0$0010$000b ; 2. girişin 0. bölgesi ise
db 1$0000$100b ; 0. çıkışın 4. bölgesi then
db 1$0001$111b ; 1. çıkışın 7. bölgesi then
db 1$0010$000b ; 2. çıkışın 0. bölgesi then
db 1$0011$111b ; 3. çıkışın 7. bölgesi.
```

;2. Kural

```
db 0$0000$000b ; 0. girişin 0.bölgesi ise ve
db 0$0001$001b ; 1. girişin 1.bölgesi ise ve
db 0$0010$000b ; 2. girişin 0. bölgesi ise
db 1$0000$000b ; 0. çıkışın 6. bölgesi then
db 1$0001$000b ; 1. çıkışın 2. bölgesi then
db 1$0010$000b ; 2. çıkışın 0. bölgesi then
db 1$0011$111b ; 3. çıkışın 7. bölgesi.
```

;3. Kural

```
db 0$0000$000b ; 0. girişin 0.bölgesi ise ve
db 0$0001$010b ; 1. girişin 2.bölgesi ise ve
db 0$0010$000b ; 2. girişin 0.bölgesi ise
db 1$0000$000b ; 0. çıkışın 0.bölgesi then
db 1$0001$111b ; 1. çıkışın 7.bölgesi then
db 1$0010$111b ; 2. çıkışın 7.bölgesi then
db 1$0011$000b ; 3. çıkışın 0.bölgesi.
```

;35. Kural

```
db 0$0000$101b ; 0. girişin 5.bölgesi ise ve
db 0$0001$001b ; 1. girişin 1.bölgesi ise ve
db 0$0010$001b ; 2. girişin 1.bölgesi ise
db 1$0000$000b ; 0. çıkışın 0.bölgesi then
db 1$0001$111b ; 1. çıkışın 7.bölgesi then
db 1$0010$111b ; 2. çıkışın 7.bölgesi then
db 1$0011$000b ; 3. çıkışın 0.bölgesi.
```

;36. Kural

```
db 0$0000$101b ; 0. girişin 5.bölgesi ise ve
db 0$0001$010b ; 1. girişin 2.bölgesi ise ve
db 0$0010$001b ; 2. girişin 1.bölgesi ise
db 1$0000$000b ; 0. çıkışın 0.bölgesi then
db 1$0001$111b ; 1. çıkışın 7.bölgesi then
db 1$0010$111b ; 2. çıkışın 7.bölgesi then
db 1$0011$111b ; 3. çıkışın 7.bölgesi.
```

```
db 1$1111$111b ; Kural sonu
end
```

IV. SONUÇ VE TARTIŞMA

Bu yazılım 8 bit'lik 87C51 mikrodenetleyicisi için hazırlanmıştır. 8 bit'lik klasik mikroişlemcilerle yapılan, bulanık kontrol çalışmalarına bir örnek teşkil edebilir.

Bu bulanık mantık çıkarımında kullanılan kural tabanı, tablo şeklinde oluşturulup, kurallar sırasıyla takip edilmiştir. Giriş parametrelerinin sayısı çok fazla olmayan sistemler için bu yöntem kullanılabilir. Kural sayısının artması durumunda, programdaki döngü süresi uzayacağı için kullanılabilirliği azalır. Kontrol çıkışlarına ait üyelik fonksiyonları, programın basitleştirilmesi ve hız kazanması için birim fonksiyon olarak seçilmiştir, fakat hassasiyeti yüksek sistemler için bu yöntem yetersiz gelebilir.

V. KAYNAKLAR

- [1] İmal, E., Kıray, V., "Oda İçi Hava Kalite ve Sıcaklık Sistemi", G.Ü. Fen Bilimleri Enstitüsü Dergisi, Cilt: 11, No: 1, Ocak 1998.
- [2] İmal, E., Güven, M.E., Kıray, V., "Oda İçi Hava Kalite Ve Sıcaklık Sisteminin Kontrolüne Bulanık Mantığın Uygulanması", G.Ü.Fen Bilimleri Enstitüsü Dergisi, 1998.
- [3] Kıray, V., "Oda İçi Hava Sıcaklığı ve Kalitesinin Mikrodenetleyici ve Bulanık Mantıkla Kontrolü", Gazi Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 1997.
- [4] Sibigtroth, M. J., "Creating Fuzzy Micros", Embedded Systems Programming, December 1991.